

Bilder som berör

Språkbruk, yttrandefrihet och integritet i digitala och andra medier och i olika sammanhang - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Eleverna får fundera kring bildens betydelse och vad de själva reagerar på.

Läraren reflekterar

Jag brukar använda lektionen i ett större projekt om medier, men uppgiften fungerar lika bra som fristående. Den passar också i ämnesövergripande projekt, till exempel om mänskliga rättigheter, men då krävs mer information om varje enskild händelse. Uppgiften leder ofta till emotionella insikter och viktiga etiska diskussioner!

Metod

Börja med att visa bilden på [Vietnamflickan](#). Berätta bakgrunden och läs artikeln om [Napalmflickan](#) idag. Låt eleverna diskutera parvis:

- Varför blev bilden så uppmärksam?
- Vilken betydelse tror eleverna att bilden haft?
- Vad hade hänt om den inte publicerats?
- Vilka etiska aspekter måste en journalist/redaktör överväga före publicering?
- Hur känner Kim Phúc inför bilden?

Fortsätt med att visa bildspelet från Aftonbladet <http://www.aftonbladet.se/temafotofilm>. Förbered innan så att mer bakgrundsinformation till varje bild kan ges.

Låt eleverna prata med varandra efter varje visad bild utifrån frågeställningarna ovan.

Avslutande uppgift

Eleverna väljer en av bilderna ur bildspelet och skriver en analys. Eleverna skriver löpande text, men kan använda följande frågor som stöd:

- Vad händer på bilden? Vem gör vad?
- Vilka motiv ligger bakom det som händer?
- Vilken betydelse tror du att bilden haft?
- Vad hade hänt om den inte publicerats?
- Varför valde du just den bilden?
- Placera dig själv på valfri plats i bilden. Vad gör du? Hur tänker du?
- Hur ska medier beskriva krig och våld för att få folk att reagera?
- Vilka för- och nackdelar finns det med att medier använder starka bilder?
- Vad krävs för att just du ska engagera dig?
- Vilka andra bilder har påverkat dig starkt?

Lgr 11 Förmåga*

Utveckla kunskaper om demokratiska värden och beslutsprocesser samt om mänskliga rättigheter.
Kunskaper om sociala, ekonomiska, politiska, rättsliga och mediala förhållanden och strukturer i samhället.
Förmåga att analysera samhällsfrågor ur olika perspektiv och kritiskt granska hur de framställs i olika källor.

Centralt innehåll*

Nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. Hur individer och grupper framställs i media, till exempel utifrån kön och etnicitet, och hur detta kan påverka normbildning och värderingar.

Betygskriterier*

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om demokratiska värden och beslutsprocesser samt om mänskliga rättigheter. Eleven för **välutvecklade** resonemang om olika frågor med koppling till demokratins möjligheter och utmaningar. Eleven visar **mycket goda** kunskaper om förhållanden och strukturer i samhället. Eleven beskriver **komplexa** samband inom och mellan olika samhällsstrukturer. Eleven för **välutvecklade** resonemang om hur individer och grupper kan påverka och påverkas av förhållanden och strukturer i samhället.

* årskurs 7-9, samhällskunskap